

a ne: „.... je prava pokora.“ „Narodu svojemu koristiti in k sreči pomagati, namen je národnih mož (ali: to je namen itd.), ne pa: „...., je namen itd.“ — „Večina,...., kričijo nasprotniki, ne zmeni se za....“, a ne: „...., se ne zmeni itd.“ „Vaš stric, to dobro vém, bil bi štirideset tisoč utrpel itd., a ne: „...., bi bil itd.“

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Štirskega. 5. (O šolskih zadevah na Štirskem.)

Mi Slovenci pač moramo biti priljubljeni tiči, da nas, posebno dokler smo še mladi, hočejo s toliko skrbjo in zvižnostjo poloviti. Šola morda, da je zapadka, v katero nemški ali prav za prav nemškutarski tičarji slovensko mladino lové. Čujte, kako se pri nas slovenske mladine limanice nastavljajo. Zavr je imela slovensčina več ali manj vselej; al bližajo se jej še hujši časi. Glavna šola v Celji se bode pre celó prepustila skrbi in volji mestne srenje, ktera bo imenovala tudi učitelje. Po kakovih načelih se bode pri tem ravnala, koliko pravice bode slovensčina še v glavnici imela, to si lahko posnamemo iz duhá, ki navdaja ogromno večino mestnega odbora, iz onega Slovencem naravnost protivnega duhá, ki se je silovito kazal pri letošnji volitvi poslanca Nekermana. Že se glasi, da hočejo celjski pastorki „der matter germania“ skozi in skozi nemško glavno šolo imeti, in da Slovencem, ki želé vsaj slovenski a b c otrokom rešiti, po milosti privolé, da si smejo v breškem predmestju posebno šolo staviti. Lepa hvala za velikodušnost, da se Slovencem za priklade, ki jih v denarnico okrajnega zastopstva prinašajo, milostivo dovolí, posebno šolo na nove stroške staviti! — O mariborski glavni šoli in šoli v magdalenskem predmestju nočemo, da govorimo. Tukaj slovensčina nima druga pokazati, kakor obligatne številke ur, ki so jej, vsaj na popirji še odmenjene. Še britkejše se ji v novo osnovani mestni dekliški šoli godi; kajti mestni očetje, ki so si učiteljsko osebstvo sami izvolili, sklenili so, da v Mariboru slovenskih otrok ni, da toraj tudi ni treba, sè slovensčino dragega časa tratiti, in da je že povse zadosti, ako se zavolj prostega ljuda okoli nemškega Maribora poduk v slovenskem jeziku v par prostih urah izvan reda prostovoljnemu požrtovanju učiteljskemu prepusti. — Ravno taka se slovensčini v malem mestecu Slovenogradcu godí, le da je tukaj stvar toliko bolj napačna, ker ono šolo obiskuje več ko $\frac{9}{10}$ čisto slovenskih, kmečkih otrok, ker čisto bližnja velika duhovnija starotrška žalibog! še zdaj nima svoje lastne šole. Slovenograška šola je že od nekdanj skoz in skoz nemška bila; iz nje je narasel ponemčeni mestni zarod, ki ga mrzí vse, kar po slovensčini diši. Duhovščina si ne upa možko kreniti na pametnejo plat, ker se jeze in sovraštva boji, učitelji pa morajo plesati, kakor jim nemškutarstvo svira. In tako se ni čuditi, da slovenska šolska mladost moli in prepeva vse po nemški, pa kako, to vsak sam lahko presodi! — in da v šoli skoraj izključljivo nemščina vlada. Da pa pri vsem tem znanost nemškega jezika v Slovenogradcu na slabih nogah stoji, pričata dva prav smešna napisa. Blizo mestica je v sred prijaznega loga lepa, senčnata ravnica, menda slovenograški „Prater“. Na enem koncu te ravnice je tabla z napisom: „Waldes Salon“; pri drugem koncu na strani križa visoko na smreki je druga tabla z napisom: „Waldes Andacht“. — Aha, sem djal, to li je osmo čudo svetá: spodaj ima log svoj „salon“, višej pa svojo „andacht“ opravlja! Oh nemškutarija, kako se vendar po svetu sramotiš, pa te še sram ni! — In da bi ta preblaženi duh dalje od nemškega Sloveno-

gradca in v družih šolah se ne zastavil, namenil je pravosednik okrajnega zastopa, znani L—r, nagrade po 50, 30 in 20 for. učiteljem, ki se bodo posebno v podučevanju nemškega jezika skazali; kdor pa vse druge daleko prekosi, njemu pa dadó vseh 100 for. vkup. — No, germansko srce, kaj še hočeš? — Ljudje, ki sedaj zvonec nosijo, so si misel v glavo vtepli, da olíka (izobraženje) v ničemur drugem ne obstoji, nego v tem, da Slovenec le nekaj po nemško drobí; toraj na vse krip-lje ubogo slov. mladino z nemščino pitajo. Kaj je tem ljudem mar za to, da se mladini pamet po naravni poti razvije, da dobi v maternem jeziku poduk še v družih rečeh, kakor v „fallendungah“; da stopi iz šole v življenje vsaj toliko pripravljena, da si potem po dobrih knjigah in domačih listih za obširniši poduk skrbi; — vse to ni nič, da se le nemškutari po šolah, kajti to je po njih mislih jedro vse inteligencije! Da se Bog usmili skoraj slovenske mladine!

Iz Vojnika blizo Celja. (Županova volitev.) — c — Volitev za občinski odbor se nam bliža. Tù pa tam se že ugiblje, kdo da bode prihodnji župan. Imenujejo se za to možje iz trga, pa tudi zunaj trga; med prvimi posebno vojak v pokoji, stotnik Gašpari, za kterega se je že pri zadnji volitvi 1864. leta agitovalo, kateri pa ne zná slovenskega jezika in še ni pokazal, da čísla ravnopravnost naroda našega. Da bi privrženci gosp. Gašpari-ta za župana napravili, skrbeli so najbolj zato, da se kolikor najbolj mogoče odbornikov iz trga izvoli, kajti dobro jim je bilo znano, da odborniki zunaj trga ne bodo za-nj glasovali. Posebno delaven je bil kandidatov prijatelj, tudi vojak v pokoji. Vsakemu volilcu iz trga se je tedaj posebej naročilo, naj se vsi udeležijo volitve. In res vse je šlo po sreči, kajti izvoljenih je bilo iz trga 17, zunaj trga 7 odbornikov. Zmaga za omenjenega kandidata je bila po takem skor gotova. Da se vendar več po kaki naključbi ne skazi, sklical je podpolkovnik Veber tržke odbornike k predvolitvi; razloživši zbranim važnost volitve glasoval je prvi za stotnika G. Zaporedoma glasuje nekoliko odbornikov ravno tako. Ko pride vrsta do g. Jakliča, naenkrat se jim pa rajda strga; vsi glasujejo z Jakličem za g. Klajnšrota. Ves poparjen je odlazil g. Veber. Čeravno je na dan volitve tudi c. k. okrajni predstojnik g. Lichtenegger v živem svojem nagovoru vodo obračal na mlin svojega nemškega prijatla, bil je vendar izvoljen g. Klajnšrot. Ako zmaga letos stotnikova stranka, tedaj nimamo župana iz svojih domačih ljudi, potem pa kažemo, da nimamo zaupanja do samega sebe. Občinske zadeve so važne zadeve, in naša misel je ta, da nam je srajca bliža kot suknja. Toraj Vonjčani! volimo si župana domačina, ki ima srce za svetinje domače.

Iz Maribora. (Nesramna laž.) Pod tem naslovom piše „Slov. Gosp.“ to-le: Ruske slovnice za šolska darila pod tem naslovom prinaša „Marburger Zeitg.“ sledečo laž: „24. t. m. je bil pri sv. Magdaleni (Mariborskem predmestju) šolski izpit; med darili so bile tudi ruske slovnice, ktere je tukaj bivajoči zdravnik dr. Prelog, deželni poslanec za Lutomer, v razdelitev izročil. Gospod Perko in Bretzl, ki sta bila ko šolska ogleda pri izpitu, poslala sta te knjige darovalcu nazaj.“ — Mi si pridržujemo postavno pot, takim lažnikom poiskati zasluženost mesto. Za danes le toliko: Laž je, da je dr. Prelog komu ponujal kako knjigo; učitelj od sv. Magdalene je prišel jih sam prosit; dozdevne knjige niso bile ruske slovnice, ampak „Razlagove pesmarice“; knjige se dr. Prelog-u niso nazaj poslale, ampak razdelile. — Kakor vsaka, tako ima tudi ta laž kratke noge, kajti vrednik „Marb. Ztg.“ je že dr. Preloga za božjo voljo prosil odpuščenja. — „Freiheit, Wohlstand,

Bildung für alle“ ta naslov nosi mariborska „öffentliche Meinung“ kot „motto“ na svojem čelu, v predalih svojih pa kuje — laži, obrekovanje in dušno beračijo. — To so nemški liberalci!!

Ljutomer 20. avg. Š. — Na rojstni dan Njihovega Veličanstva zvečer ob 8. uri predstavljala se je po mnogem prizadetji gosp. J. Kukovca (čujte: noch nie dagewesen!) prvokrat v našem Ljutomeru, slovenska igra „Županova Micika“ na izklikno zadovoljnost mnogega tudi od izvanske strani prišedšega ljudstva. Vsi igralci in igralke napeli so pri tem prvem narodnem početju izvrstno svoje moči, česar je spričeval od spoštovane množice dodani obilni veseli plosk. Pri tej priložnosti ne morem zamolčati gospoda „Glažek-a“, kateri je s svojo prirojeno šaljivostjo mnogo smeha vzbudil. Po igri bil je v gostilnici gospé Portugalce mal ples (venček), za kojim so sledile mnoge zdravice na srečen prerod Avstrije in veseli razvoj slovenske narodnosti. Zato živila Avstrija! živila slovenska domovina! Položen je tedaj tudi v našem Ljutomeru nov kamen za čvrsto zidanje Slovencu srečnejše enakopravne prihodnosti. — Da je nasprotna stranka pri tej priliki nam tudi svoje rogove pokazala, priča tadajšnji zapor 2 rogoviležev. — Suša počenja našemu polju zeló pretiti in trta v vinogradih po peščenih zemljinah zeva po hladni rosici. Grozdje že vse mehko po močnejših toriščah visi v obilnosti; le zeló redko se kak pepelnicek (plesniv grozd) nahaja. — Toča, hvala Bogu! še nas letos ni obiskala; rži se je letos obilo pridelalo, pšenica pa ciganica — je na enem kraju od 24 križev po 22 snopov dajala po 3½ drevenke! V sadji se kaže letos dobra letina. Ako dovolite, kaj več prihodnjič. *)

Iz Haloz. R. B. — Razvijoči gibanje „družbe sv. Mohora“ med narodom naznanjal sem zadovoljno in radostno, da je v labodski vladikovini bil napredek to leto prekoredno velik, namreč od 1128 mohorjanov na 2395; dični korak v enem letu. Slava v tem ide največ trudu in skrbi čest. duhovnikov. Toda pogledavši v novi „Matičin“ koledar moramo se globoko ponižati, ker Kranjsko šteje 633 (lani 530), slovensko Štirska pa 286 matiçarjev, po takem smo niže za 347. Ne sme se povse prevzeti, da nimamo bele Ljubljane, ki kaže 82 utanovnikov in 121 letnikov, Maribor pa prvo mesto na malem Štorskem, kjer je knezovladiški sedež, bogoslovski zavod, gimnazija, dva realska razreda, učiteljske, javlja samo 22 ustanovnikov in 12 letnikov. Ljubljanska vladikovina se je povzdignila letos za 103, labodska za 64, in sicer poslednja v preblazeni okolici med Muro in Dravo, kjer lani razve Maribora število ni segalo na deset, letos pa spričuje 68 matiçarjev; eden tak skok še, in zadosti je. V tem prirastku vzpet premahuje duhovništvo, kteremu nemškutarstvo najrajše ponuja naslov: mračnjaštvo in še druga podobna imena. Vsakdo lahko sprevidi, da Matica goji občno omiko, tedaj prirodopisno, prirodoslovno, zgodovinsko, jezikoslovno, modroslovno itd., vendar ima pri nas duhovništvo večino za 42. Številke dokazujejo neukanljivo in nezmotljivo, da je isto sevsema za občni razvoj, za višo omiko, toda na krščansko-narodnem stalu. Dokler ne bode labodsko duhovništvo šteló 400 matiçarjev, vest se nam ne more pomiriti. Ako mi kakor omikanejši možje, med narodom od naroda za narod živoči, ter pošedši iz njegovega naročja in nabravši si nekoliko znanosti po viših učiliščih, da ga vzdigamo iz morave, kaluže in blata pogubne nevednosti, ne bomo iskreno podpirali narodnih društev, kdo jih bode? To zahteva od nas hvaležnost in dolžnost do naroda. Slovenci! če je razvoj in napredek učenejšega

razreda nam merilo za višo omiko, ne bomo podremanci, kakor nespametne device, marveč bedimo in delajmo; res, da je na razne kraje treba kropiti revke petice, vendar ne odrekajmo primerne darilca svoji dušni materi, soči njeni hvaležni sinovi.

V Kastvu 27. avgusta. — V sednici 22. t. m. je čitalnica naša sklenila, da se pridruži s prejetim velikodušnim darom (100 for.) od preuzvišenega svojega počastnega člana gosp. vladika Strossmajera ilirski Matici v Zagrebu kakor brezsmrten član. Ona je hotela s tem pokazati svoj vedno hvaležni spomin na uzvišenega darovatelja, izvrševanje pravega pomena svojega gesla „složimo se“, in svojo pravo nalogo, skrbeti za svojo narodno izobraževanje z izdanimi knjigami ilirske Matice, ter dati svojemu potomstvu boljšo priložnost omikovati se v narodnem duhu s pripravnimi slovanskimi knjigami. Bog daj, da bi ona in druge čitalnice v enacem duhu napredovale!

Iz Jelšan 26. avgusta. — Beseda dne 4. avgusta je povzdignila našo čitalnico na visoko stopinjo. Na zoče je bilo mnogo gospôde iz Kastva in Bistrice, imeli smo tudi lepo število gostov iz Novegagrada, Klane itd. Posebno pa nas je veselilo v našem društvu videti pesnika národnega g. M. Vilharja, kateri je tudi lepo pesmico zložil za ta večer. Pričela se je beseda z navorom prvosednika, kateri si je za moto zbral psalm 91. „Gospod! dela tvojih rok me razveseljujejo, kako velika so tvoja dela.“ Potem so se vrstile lepe pete pesmi z deklamacijami in konečno je še povejšala besedo igra: „Poštena deklica.“ Vse je bilo z veliko hvalo sprejeto, posebno zanimivala pa je deklamacija „Slava Slovencem“, in pa igra. Srčno radost napravil je nazočim tudi ravno med besedo došli pozdrav hrvatskega društva „Velebita“ iz Beča.

Iz Cerknice. — 24. avgusta ob pol dvanajstih ponoči nas prebudí plat zvoná in kričanje ogenj, ogenj, v Dolenjivasi gorí! Hiteli smo brž na pomoč v Dolenjovas, ker se kmalu prepričamo, da sta dva skednja in en kozolec v požaru. K sreči je bil ta požar precej daleč od drugih poslopij in z drevjem ograjen, in ker ni bilo vetra, vode pa dosti, zato smo tudi kmalu ogenj zadušili. Kako se je zatrosil, to se ne vé, brž ko ne je kriv te nesreče kak pijanec. J. J.

Iz Gorenskega 30. avgusta. — Slišali smo, da je ravnopravnost narodov v avstrijskem cesarstvu ravno tako resnica, kakor tako imenovana odveza zemljišč in naklad davkov. Kjer pa ravnopravnost narodov obstoji le v besedi in ne v resnici, tam jo imamo le za čisto mamljenje, med tem ko naklad davka v resnici teži. Naš deželni časopis „Laib. Zeitg.“ se še zmiraj v nemškem jeziku tiska misleč, da je ravnopravnosti dosti s tem, da včasih natisne kak izvršbeni razglas; — mi v uradu in pri sodnji govorimo slovenski, zapisniki se pa pišejo le nemško, in slovenske besede prič se le v nemškem jeziku morejo brati, tako, da se ne vé, kaj se je v resnici pričalo; — v naših šolah se predmeti razlagajo v nemščini, kakor da bi profesorji ne bili z našim, ampak z nemškim denarjem plačani, in v deželnem zboru še celó najzmernejša tirjatev ni obveljala, da bi se nekoliko predmetov v šolah razlagalo v deželnem jeziku; — v deželnem gledišču se vidi le nemška igra, kakor da bi se le ptuji radovati in olikovati smeli, in kakor da bi dežela ne vedela, da je gledišče deželni zavod; filharmonično društvo goji le nemško pesem, je na pomoč le nemškim pevcem in telovadnikom, in pazi na to, da bi se le v nobenem obziru tudi v njem ne zbudil slovenski duh in še morebiti celó zmagal. Slovenci spoznajo in čutijo to mamljenje, trpé pa le dotle, dokler se ne nasprotuje naravnost njih prizadevanju za narodno omiko in razvoj. Kjer se pa njih pra-

*) Prosimo!

vičnemu prizadevanju nasprotuje, tam se čutijo za obrambo vpravičene, in zmagana je tudi kmalu peščica po oblastnji hrepenečih. Na to pa začnejo te peščice brezimenski voditelji v nemških časnikih na vse pretrge kričati o slovenskem fanatizmu in oskrunjajo narodne poštenjake, sanjaje si, da bodo ti pustili svoje pravične tirjatve in da se bodo oni na to lahko povečnili. Ker pa ti brezimniki nobenega nepostavnega dela slovenskih narodnjakov ne morejo raztrositi po svetu, zato jim morajo sanje pomagati. Kaj bi neki ti kulturonosci še le pisali, ko bi Slovenci rekli, da vzajemnost in edinost Slovanov više cenijo od Avstrije, in ko bi žugali, da se bodo zedinili z drugimi Slovani, če jim Avstrija ne bo pravična? Se vé, če avstrijski Nemci od pruske Nemčije govore in žugajo zediniti se s svojimi brati v rajhu, če bi njih vladarstvo v Avstriji nehalo, to je že prav in takim gré hvala. Če imajo narodi kot moralične osebe pravice, česar si gotovo ne bi upal najbolj zagrizeni nemškutar tajiti, tako jih imamo tudi Slovenci, in spraviti jih moramo v veljavo, ako hočemo, da se ne zadušé v razrešenem plevelu. V tem pravičnem početju, kteremu nasprotniki podtikajo hudobne namene, da se hoče Nemcem sila storiti, bode celo ljudstvo svoje voditelje podpiralo in možato na to delalo, da se ravnopravnost na postavni poti uresniči, in da se bo s Slovincem v uradu in pri sodnji v njihovem in ne v ptujem jeziku obravnavalo, ter da njihov jezik zadobi ravno to veljavo, ki jo ima zdaj tuji.

Iz Ljubljane. V seji deželnega odbora 23. dne u. m. je bilo med drugim to-le sklenjeno: Ker cigani tudi našo deželo čedalje bolj nadležujejo, zato je sklenil deželni odbor to isto storiti, kar je storil štajarski deželni odbor, da se odvrne ciganska sila od naše dežele, in se je v tej zadevi obrnil do c. k. dež. vlade. — Razpisal je štipendijo za učenca živinozdravilstva v dunajski šoli z 200 gold. na leto. — Na vabilo deželnega odbora, da bi se oglasili veliki posestniki za napravo ene gozdnarske šole, druge šole pa za sadje-, vino-, murbo- in čbelorejo, sta se oglasila samo princ Schönburg, posestnik šneperske grajščine in pa pl. Viktor Ruard, posestnik bleške grajščine, da ju je volja, svoje posestvo deloma prepustiti za napravo gozdnarske šole, — vitez Gutmansthal, posestnik mnogo grajščin na Dolenskem, pa je pisal deželnemu odboru, da bi dobro bilo, ako bi se sklical shod večih dolenskih posestnikov v Novem mestu v ta namen, da se ondi med sabo posvetujejo, kje in kako naj bi se napravila omenjena šola za sadje-rejo itd. Deželni odbor je pritrdil predlogu viteza Gutmansthala in povabil več dolenske posestnike, pa tudi predstojnike nekterih podružnic kmetijske družbe, naj se snidejo 15. dne septembra v Novem mestu, posvetujejo, kako in kaj, in naznanijo svoje mnenje deželnemu odboru. Gosp. viteza Gutmansthala je deželni odbor še posebno prosil, naj bode prvosednik temu zboru, pa tudi gosp. pl. Langerja, da se kot namestnik deželnega odbora pridruži predsedstvu, gosp. prošta Arko-ta, predstojnika podružnice novomeške, pa da blagovoli zbranim gospodom odločiti pripravno zbornico. — Na 6. dan septembra je deželni odbor sklical odsek, ki je po sklepu deželnega zbora od 1864. leta postavljen za to, da predlaga svoj nasvèt: kam naj pride ljubljanska realka, kadar poteče čas stanovanja njenega v Mahrovi hiši. — Grof Korb. Saurau-ovo štipendijo za maše, ki naj se služijo ob času deželnega zbora, je deželni odbor podelil gosp. Jož. Strbencu, duhovniku v pokoji.

— Gosp. Andrej Praprotnik, učitelj pri naši mestni ljudski šoli in vrednik „Učiteljskega Tovarša“, podal se je na Dunaj v zbor avstrijskih učiteljev,

ki se začne 7. dne t. m. Da od ljubljanske c. k. normalke kdo gré, ni duha ne sluha.

— Dr. J. Bleiweis se je podal zastran delitve premij in svetinj za kobile z žebet, za triletne žebice in za osebuje plemške žebce v Kranj, ker je bila na Kranjskem za leto 1867. delitev včeraj.

30. avgusta t. l. je nagloma v 56. letu svoje starosti umrl visokočastiti postojnski dekan gospod

Peter Hicinger.

Prezgodaj nam je nemila smrt vzela učenjaka, kteremu jih je malo kos v starinoslovji in v zgodovini, zlasti slovenskega národa. Milo ga bodo pogrešale tudi „Novice“, kterim je bil od prvega začetka marljiv dopisovalec. Bog mu povrni tudi trud, ki ga je vrh svojih duhovskih poslov obračal na korist tudi vsemu slovenskemu národu!

29. junija 1812. l. v Tržiču rojen, 2. avgusta 1835. l. za mašnika posvečen, bil je kaplan v Kamni gorici od 10. oktobra 1835. l. do 4. oktobra 1838. leta; — v Mokronogu do 4. maja 1846. l.; — v Dobu do 1. julija 1847. l.; — lokalist v Podlipi do 24. septembra 1859. l. in od tega časa farman in dekan v Postojni.

Te zgodovinske črtice podajamo zato, da delo nekoliko zlajšamo njemu, kdor se bode lotil popisa njegovega delavnega življenja. Ta življenjepis bi kaj lepo pristoval prihodnjemu letopisu Matičinega „koledarja“, kterega je on sestavljal. — Nje, ki bodo v rokah imeli Hicingerjevo zapuščino, lepo prosimo, naj dobro pazijo na rokopise, ki bi se utegnili najti med njegovimi papirji, ter naj je, če le mogoče, naklonijo slovenski Matiči, kteri je bil ranji odbornik od 2. občnega zbora.

— Inženir Pribil je začel trasovati v pondeljek zjutraj ljubljansko-belaško železnico. Delo gré temu zeló izurjenemu gospodu hitro od rok in upati je, da bode prihodnji teden do kranjskega mosta došel. Da zvejo bralci „Novic“, kje se bo trasovalo, zato jim podamo o tem sledeče poročilo: Gosp. Kazda in pa gosp. inženir Pribil sta pretekli teden ogledala vès kraj in njega višavo zmerila, na kterem se ima trasovati ljubljansko-belaška železnica in sta ob enem tudi zaznamovala kraje, kterih se bo dotikala in od kterih daleč se ne bo izpeljala. Po tem načrtu se bode trasovalo od ljubljanskega kolodvora južne železnice na desni strani Šiške proti Št. Vidu in Vižmarjem, kjer bi bil pripraven kraj za postajo. Od tod bo delana pot na levi strani Guncelj, Dvora, Stanežič proti Mednemu in Tometu, kjer mora iti čez véliko cesto proti Goričanom med Presko in Medvodami, kjer se bode druga postaja naredila. Ker je ravnina na sorškem polji malo manj ko 20 sežnjev viša ko Sava, zato se bo moglo trasovati od Medvod na desnem bregu Sore, ktero bi še le pri Hosti premostili. Od Hoste se bo vlekla proti Suhi in Trati in še le pri Oreheku bi se savskemu bregu približala in na tem do Kranjskega mosta šla, pri kterem se bo lahko postaja napravila. Od tega mosta naprej se bo le desnega brega Save držala do Mošne, kjer se bo premostilo in potem pa izdelovalo na bregu pod Radolico proti Lescem, kjer bi bil tudi pripraven kraj postajo napraviti, od ktere ne bi bilo daleč v Bled. Postajo pri Lescah zapustivši se bode trasovalo pod Vrbo proti vasi Moste, kjer se bo Zavašnica mogla premostiti, potem pod Koroško Belo in Javornikom, tako, da bo še le pri Savi čez véliko cesto se moglo iti. Na desni strani Ruardovega vrta blizo vélike ceste bi se lahko postaja

naredila. Pred Jesenicami se bo železnica vrnila zopet čez veliko cesto na levi breg Save, ktera se bo še le okoli 1200 sežnjev nad Hrušico premostila, in potem na desnem bregu proti Mojstrani, kjer bi bil kraj za postajo. Od tod se bo trasovalo še okoli $\frac{3}{4}$ milje na desnem bregu Save, potem pa na levem in še le v Logu blizu velikega savskega mosta bode zapustila železnica Savo in bo dospela na polje pri Kranjski gori, kjer bi se naredila štacija. Od Kranjske gore se bode vrnila proti pod Korenu, in dvakrat Savo premostivši bode šla pod Ratečami proti Stüekl, kjer bi se postaja lahko naredila. Od tod se bo držala brega nad Belopečjo, in hitro bo dospela skoz predor na ravnino pri Mar in se bo zvezala pri Trebižu s cesarjevič Rudolfovo železnico.

— „Pozor“, za 3 mesece pokopan v Zagrebu pod liberalno vlado gosp. barona Raucha, bode že te dni od smrti vstal na Dunaji.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Obravnave deputacije dunajske in ogerske se še zmirom občinstvu prekrivajo in le malo se zvé o teh. Dolgo jima ni šlo nič po volji. Ogri so tirjali preveč in Cislajtanci jim niso mogli vstreči. Na vse kraje so se spodtikale obravnave in sodilo se je, da ti ne boste napravili „glihenge“. Zdaj se pa po dunajskih časnikih zopet dvalistom gotovo ugodne beró. Deputacijema, ki niste mogli se „vglihati“, ste prišli vladi na pomoč, in zdaj bo pa po zagotovljenji dunajskih časnikov že hitreje razprava končana. In res kaže se že vspeh vladne pomoči. Ogri so voljni prevzeti 28⁰/₀, cislajtanska deputacija pa zdaj namesto prejšnjih 40⁰/₀ tirja le 32⁰/₀. Bo že, bo že! Cislajtanci se bodo že omečili, le prenašlo se ne vdati si mislijo Ogri, vsaj smo doslej vse dobili, kar smo tirjali, čakamo pa ložje ko oni! — Zarad državnega dolga se je zdaj ogersko ministerstvo z državnim ministerstvom porazumelo začasno, ker ogerska deputacija nima pravice spustiti se v to, koliko avstrijskega državnega dolga vzame vsaka stran na-se. — Govori se, da se za Cislajtanijo sestavi novo ministerstvo, predno se državni zbor zopet zbere, vendar se še ne vé, kdo se ima v to ministerstvo poklicati. Tudi se mnogo sliši, da se vlada misli pobotati s Čehi, katerih časopisi se trdno drže tega vodila: nočemo milosti, ampak pravico! — Bere se, da se vojaška granica odpravi, da bi se tako vsaj nekoliko ustreglo Hrvatoma, ki so tega že dolgo želeli. Sploh se zdaj mnogo govori o hrvaškem vprašanji. Vsi viši župani po telegrafu poklicani v Zagreb, kjer so se imeli z namestnikom bar. Rauch-om pomenkovati, kako bi se deželni zbor spet dal sklicati, so odsvetovali poklic zbora zato, ker se narodna opozicija še ni omečila. — Sliši se, da je kardinal Rauscher k francosko-avstrijski zvezi (?) veliko pripomogel. Čudno je, s kakoršno pravico se more drugi duhovščini prepovedovati, se potegovati za narodne pravice, če škofa Rauscher in Hynald zvonec nosita v veliki politiki. — V sredo 28. avgusta se je česka krona slovesno prepeljala v Prago iz Dunaja, kamor se je bila umaknila zarad lanske vojske. Iz Českega so bili prišli po-njo posebni, za to odločeni poslanci, med kterimi je bil vés česki deželni odbor, deželni najviši maršal. Ob šestih zvečer se jim je izročila krona in kar k nji spada. Neštevilna množica ljudi se je bila nabrala v cesarskem dvoru, od kodar je odpeljalo kronske dragocenosti šest krasnih belcev na severni kolodvor. Pred cesarskim dvorom in pred kolodvorom so Slovani pozdravljali krono sv. Venceslava krepko „slava“ kliče. Na kolodvoru je bila cesarska dvorana posebno okrašena, iz

ktere so krono odpeljali v dvornem vozu po železnici. Po Českem je narod krono navdušeno pozdravljaj na vseh postajah, kodar se je peljala. Ob pol devetih jutraj se je pripeljala v Prago, kjer so jo s streljanjem slovesno sprejeli. Meščanska pehota z zastavo in godbo, velika množica plemenitašev in duhovščine jo je čakala na kolodvoru. Tu se je vzela krona iz krasno pozlačene skrinje, ter dela v posebno stekleno posodo na rdeči žametovi blazini. Narod je navdušeno klical „slava“, godbe so igrale, na Žižkovem hribu so doneli možnarji in tako se je vzdignil voz. Po vseh ulicah so v vrstah stali vojaki, poslanci iz dežele in mnogo narodnih družtev. Vse se je odkrivalo, koder se je peljala krona. Pred cerkvijo sv. Nikolaja je čakalo vse više plemstvo in belo oblečene deklice, kjer je krono prejel praški nadškof in kardinal Schwarzenberg z duhovstvom. V cerkvi se je položila na z damastom prepreženi oder. Potem je kardinal bral mašo, po kateri se je zapel „Te deum.“ Po božji službi se je krona slovesno prepeljala na kraljev grad na Hradšinu, kjer je na sv. Vida oltarji izpostavljena bila do šestih popoldne. Silna množica ljudi jo je hodila gledat, predno se je prenesla v sv. Venceslava kronski arhiv. Zvečer so bile veselice in svečanosti po vsi Pragi in vsi deželi. — Čudno je to, da so si uradniki upali na nekterih železničnih postajah narodu prepovedati slovesno pozdravljat česko krono, za katero je ves česki narod tako navdušen. — Vstaja v Bulgarii raste in tudi grški vpor ni zadušen, kakor trobijo vladni turški časniki po svetu, ampak še vedno raste, in vojska Omer paše čedalje bolj peša. — Med prusko in dansko vlado, ktere ste si bili pred malo časom zelo sovražne, je prijaznost čedalje večja. — Nemški časopisi so mnogo sanjali o vstaji Črnogorcev in o zaroti proti sedanjemu knezu Nikolu. Raztrosili so po svetu, da se hočejo s Srbi zediniti in svojega kneza odgnati. Al gotovo prekmalu za-nje se je pozvedilo, da ni nič resnice na tem. — Pruski časopisi se zelo hudijo nad Avstrijo in Francozko in žugajo, se z Rusijo zvezati, kakor bi že prepričani bili, da je Avstrija v zvezi s Francosko. Trudijo se tudi Laško na svojo stran spraviti, kar bodo brž ko ne lahko dosegli. — Pruski general Moltke z mnogo oficirji obiskuje na avstrijsko-pruski meji ležeče kraje, ker drugi strateške studije in mape delajo. Sploh pruski vojaki zdaj več govoré o vojski, ko pred shodom našega in francozkega cesarja v Šalzburgu. — Na Španjskem je zopet general Prim na čelu vstaje. Na vsih krajih se vzdiguje punt. Vojaki popuščajo svoje polke in vhaajo k vstajnikom, kteri so že kraljeve v eni bitvi v Aragonii nabili. Gotovega in natančnega se vendar ne more veliko vedeti, ker vlada pravi, da se nje vojaki hrabro in srečno z vstajniki bijejo in da vpor povsod omaguje.

Listnica vredništva. Gosp. J. Z. v Senož.: Pismo je prepozno došlo, zato se prične v prihodnjem listu Vaš članek tiskati, v katerem dobote tudi odgovor na 1. in 2. vprašanje, na 3. in 4. se bo odgovorilo pismeno. — Gosp. G. v Ljut: Prihodnjič.

Žitna cena

v Ljubljani 31. avgusta 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 20. — banaške 5 fl. 78. — turšice 3 fl. 48 — soršice 3 fl. 80. — rži 3 fl. —. — ječmena 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 50. — ajde 3 fl. —. — ovs 1 fl. 50.

Kursi na Dunaji 3. septembra.

5⁰/₀ metaliki 57 fl. 50 kr. Ažijo srebra 121 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 66 fl. 50 kr. Cekini 5 fl. 89 kr.